

Состојба со COVID-19 во Северна Македонија и светот

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА – 03.05.2020

Тестирали се вкупно 113 материјали во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2, од кои позитивни се 7. Потврдените случаи се од 4 градови (Табела 1). Регистриран е првиот случај во Кратово.

Табела 1. Дневна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЏЗ/ПЕ, РС Македонија, 03.05.2020

ЏЗ/ПЕ	Број на заболени	Починати
Тетово	4	0
Скопје	1	1
Кратово	1	0
Прилеп	1	0
Вкупно	7	1

Регистрирани се случаи во скоро сите возрасни групи, а во однос на дистрибуцијата по пол, пријавени се 2 женски и 5 машки лица.

Хоспитализирани се 2 лица, а останатите се на домашно лекување. Кај 3 лица е регистрирано присуство на коморбидитети.

Вкупно 4 лица имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата, а не се регистрирани лица кои имале историја на неодамнешно патување (во последни 14 дена).

По добиени два негативни теста за присуство на SARS-CoV-2, како оздравени се водат 47 лица кои биле хоспитализирани или на домашно лекување.

Регистриран е еден смртен случај. Се работи за лице од Скопје на возраст од 65 години. Кај починатиот биле присутни симптоми и коморбидитети и истиот бил хоспитализиран на КИБФС. Немал историја на патување и контакт со веќе потврден случај во државата.

КУМУЛАТИВНА СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Заклучно со 03.05.2020, пријавени се вкупно 1.518 случаи на COVID-19 ($I=73,4/100.000$).

Според место на постојано живеење/ повремен престој, случаи на COVID-19 се регистрирани во 29 градови низ државата. Најголем дел од нив се регистрирани во Скопје, Куманово и Прилеп, додека највисок морталитет се регистрира во Струга, Дебар и Куманово. Највисок леталитет се регистрира во Струга (Табела 2).

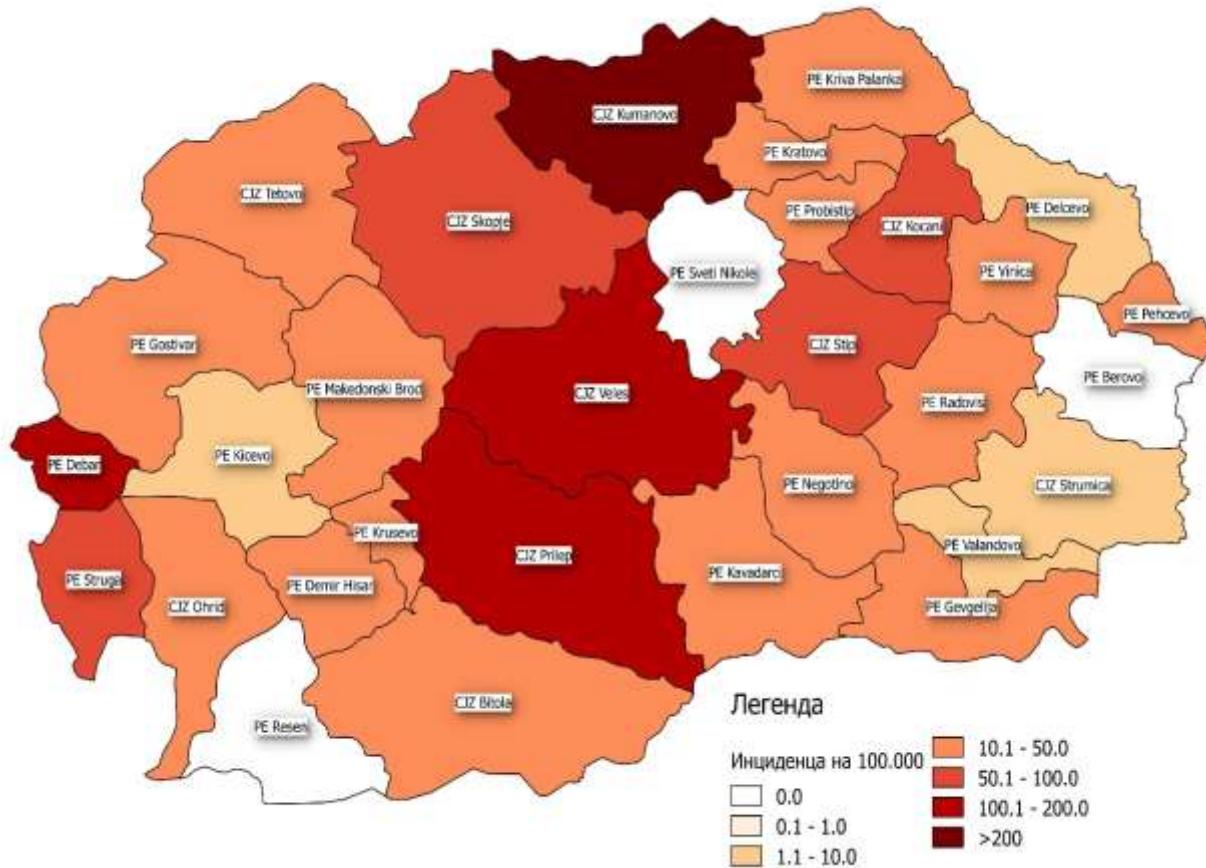
Табела 2. Кумулативна дистрибуција на заболени од COVID-19 по ЦЗ/ПЕ, РС Македонија, 2020

Дистрибуција по ЦЗ/ПЕ	Вкупно	Инциденца /100 000	Умрени (вкупно)	Морталитет	Леталитет
Вкупно	1.518	73.4	85	4.1	5.6%
Скопје	512	82.9	18	2.9	3.5%
Куманово	401	281.0	20	14.0	5.0%
Прилеп	159	166.8	10	10.5	6.3%
Тетово	90	45.1	7	3.5	7.8%
Велес	77	116.2	3	4.5	3.9%
Струга	67	98.7	14	20.6	20.9%
Дебар	51	183.8	4	14.4	7.8%
Штип	34	64.5	2	3.8	5.9%
Кочани	31	64.6	2	4.2	6.5%
Битола	18	17.7	1	1.0	5.6%
Гостивар	17	14.2	2	1.7	11.8%
Охрид	15	26.7	0	0.0	0.0%
Неготино*	9	38.3	0	0.0	0.0%
Кавадарци	5	11.6	1	2.3	20.0%
Крива Паланка	5	20.9	0	0.0	0.0%
Гевгелија	4	11.6	0	0.0	0.0%
Радовиш	4	12.3	0	0.0	0.0%
Крушево	3	31.5	1	10.5	/
Струмица	2	2.1	0	0.0	0.0%
Пробиштип	2	13.1	0	0.0	0.0%
Македонски Брод	2	17.9	0	0.0	0.0%
Пехчево	2	40.1	0	0.0	0.0%
Виница	2	10.3	0	0.0	0.0%
Кичево	2	3.5	0	0.0	0.0%
Демир Хисар	1	11.9	0	0.0	0.0%
Валандово	1	8.4	0	0.0	0.0%
Делчево	1	4.2	0	0.0	0.0%
Кратово	1	10.5	0	0.0	0.0%

*седум лица се жители на Демир Капија

Највисока кумулативна инциденца на 100.000 жители се регистрира во Куманово со 281,0 заболени на 100.000 жители, Дебар (183,8/100.000), Прилеп (166,8/100.000) и Велес (116,2/100.000), додека инциденца над 50 заболени на 100.000 жители е регистрирана во Струга, Скопје, Штип и Кочани (Табела 2, Картограм 1).

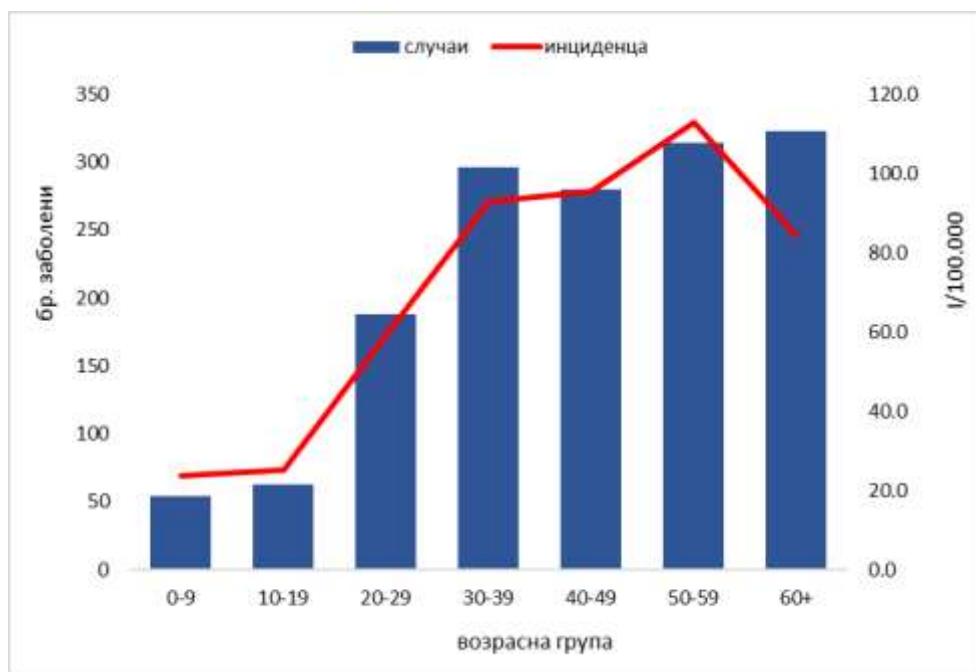
Картограм 1. Инциденца на 100.000 жители, COVID-19, Р.С. Македонија

Во однос на дистрибуцијата по пол, регистрирани се 722 машки и 796 женски лица. Специфичниот морбидитет кај машките е 69,7/100.000, додека кај женските 77,1/100.000.

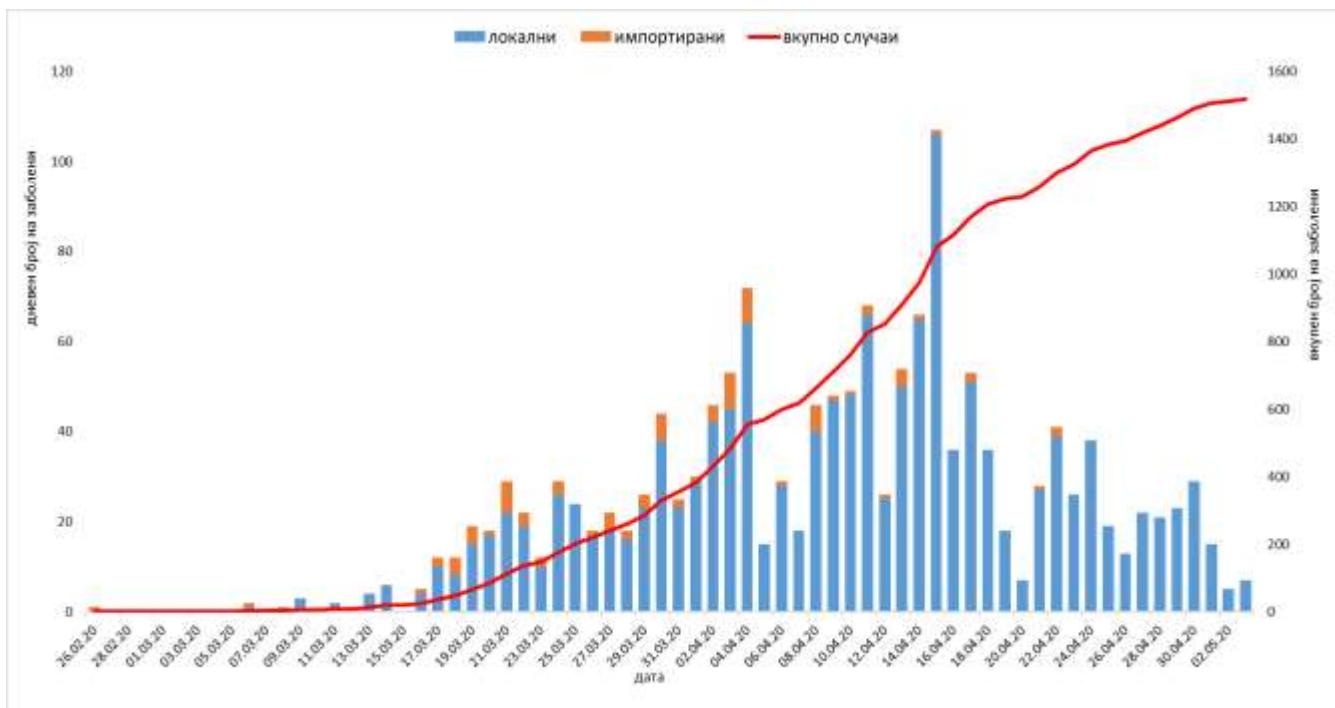
Возраста на заболените се движи од 0 до 94 години (просек – 44,9 години). Најголем број на заболени се на возраст над 60 години – 323 (21,3%) со инциденца од 84,3/100.000, а највисока специфична инциденца од 112,9/100.000 се регистрира на возрасната група од 50-59 години (314 заболени) (Графикон 1). Најниска инциденца од 23,6 и 25,2 на 100.000 жители се регистрира кај деца на возраст од 0-9 и 10-19 години, каде се пријавени 54 и 63 случаи соодветно.

Графикон 1. Дистрибуција на заболените од COVID-19 според возрасна група, (n=1.518)

Во однос на датумот на пријавување, првиот случај е регистриран во 9-та недела а од 11-тата недела во 2020 континуирано се регистрираат нови потврдени случаи. Највисок број на пријавени случаи на дневно ниво (n=107) е регистриран на 15.04.2020 (Графикон 2).

Графикон 2. Дистрибуција на заболените од COVID-19 во С. Македонија според ден на лабораториска дијагностика и начин на стекнување на болеста, 2020 година (n=1.518)

Од пријавените случаи, 22,7% (n=345) се/били хоспитализирани во текот на болеста, а останатите случаи биле/се на домашно лекување и во домашна изолација, асимптоматски или со полесна клиничка слика.

Во однос на симптомите кои се пријавени кај заболените лица, најчесто се регистрирани температура (65,5%), кашлица (53,3%), малаксаност (35,6%), треска (19,2%), главоболка (16,2%), болка во грло (15,2%) и отежнато дишење (15,1%).

Кај 514 или 33,9% од дијагностицираните лица не се регистрирани симптоми на заболувањето. Од нив, 372 или 72,4% имале контакт со веќе потврден случај во државата.

Во однос на коморбидитети, кај 441 (29,1%) лица се присутни хронична/и здравствени состојби, од кои 299 лица имаат кардиоваскуларна болест, 96 дијабет, 85 лица се со хронична белодробна болест, 19 со хронична бубрежна болест и 61 со други хронични болести.

Од хоспитализираните случаи, кај 177 (51,3%) се присутни коморбидитети.

Регистрирани се 235 (15,5%) случаи на заболување меѓу здравствени работници.

Регистрирани се 85 смртни случаи (Лт = 5,6%). Од регистрираните смртни случаи, најголем дел се на возраст над 60 години (n=56) каде е регистриран и највисок специфичен морталитет – 14,6/100.000 жители. Регистрирани се 56 смртни случаи кај лица од машки и 29 кај лица од женски пол. Од починатите, кај 64 (75,3%) се регистрирани коморбидитети.

Од вкупниот број на случаи, 96 (6,3%) се импортирани, од нив едно лице е детектирано на точка на влез (Меѓународен аеродром Скопје) (Графикон 2). Вкупно 904 лица (59,6%) имале контакт со веќе потврден случај на COVID-19 во државата.

Од 15.02.2020 до 03.05.2020 тестирани се вкупно 17.359 материјали (детектирани 1.518 позитивни лица) во лабораториите во кои се спроведува молекуларно тестирање за присуство на SARS-CoV-2 (Табела 3). Со ова во Р. С. Македонија се направени 8.389 теста на 1.000.000 жители.

Табела 3. Вкупен број на тестови направени за COVID-19 во Р.С. Македонија (n=17.359)

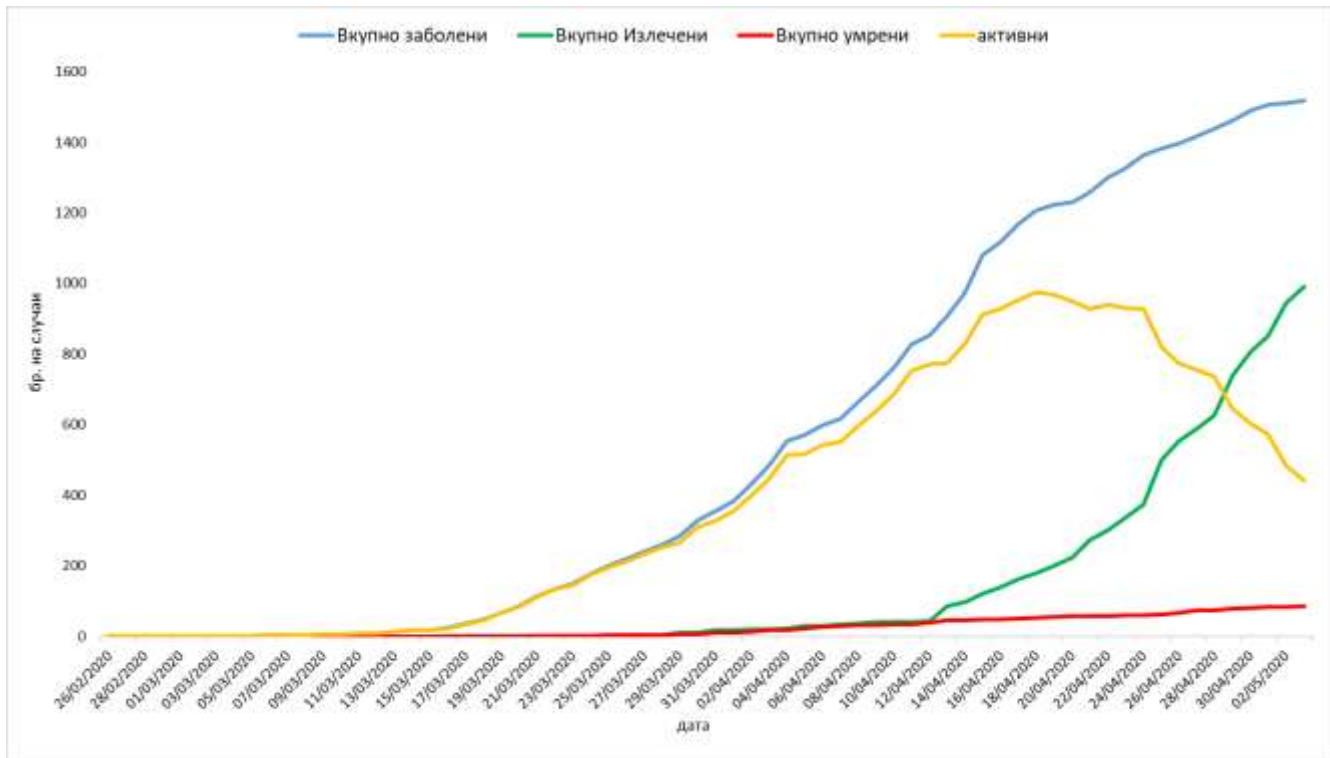
Кумулативен број на тестови	Вкупно тестови	Вкупно позитивни
ВКУПНО	17.359	1.518
ИЈЗ - Вирусологија	11.913	1.251
Ветеринарен Факултет (скрининг)	404	29
Авицена (скрининг)	413	31
Биотек (приватни)	836	36
Жан Митрев Клиника (приватни)	3.346	155
Систина (приватни)	362	10
МАНУ	85	6

Според исходот од заболувањето, 441 лице (29,1%) се активни случаи, 992 случаи (65,3%) се водат како оздравени (184 од нив се здравствени работници), испишани од болница или се со два негативни теста по домашното лекување (Табела 4, Графикон 3). Од случаите кои се водат како оздравени, 177 (17,8%) биле хоспитализирани додека останатите 589 (82,2%) биле на домашно лекување.

Табела 4. Исход на заболување по градови, Р.С. Македонија (n=1.518)

Дистрибуција по ЦЗ/ПЕ	Болест во тек	Оздравен	Смртен исход	Вкупно
Скопје	127	367	18	512
Куманово	91	290	20	401
Прилеп	73	76	10	159
Тетово	40	43	7	90
Велес	43	31	3	77
Струга	17	36	14	67
Дебар		47	4	51
Штип	5	27	2	34
Кочани	8	21	2	31
Битола	3	14	1	18
Гостивар	3	12	2	17
Охрид	9	6		15
Демир Капија	7			7
Кавадарци	2	2	1	5
Крива Паланка	1	4		5
Гевгелија		4		4
Радовиш		4		4
Крушево	1	1	1	3
Пробиштип		2		2
Струмица		2		2
Кичево	1	1		2
Пехчево	2			2
Виница	1	1		2
Македонски Брод	2			2
Неготино	2			2
Кратово	1			1
Делчево	1			1
Валандово	1			1
Демир Хисар		1		1
ВКУПНО	441	992	85	1.518

Графикон 3. Дистрибуција на заболените од COVID-19 во С. Македонија според исход и вкупен број, 2020 година ($n=1.518$)

ПРОЦЕНА НА РИЗИК ЗА ПОНАТАМОШНО ШИРЕЊЕ НА COVID-19

Проценката на СЗО на глобално ниво и на ниво на Европски Регион за понатамошно ширење на COVID-19 кажува дека ризикот е многу висок.

Според категоризацијата на ризикот од СЗО, се проценува дека ризикот за понатамошно ширење на COVID-19 во Република Северна Македонија е многу висок.

На територијата на цела држава е прогласена вонредна состојба.

Со цел спречување на понатамошно ширење на вирусот на територијата на целата држава, Владата одлучи: Да се забрани движење на населението во Република Северна Македонија во временски период од 19:00 – 05:00, во викенди започнува од сабота од 15:00 до понеделник до 05:00, а со цел спречување на ширење на заразната болест COVID-19 и заштита на населението во Република Северна Македонија.

Движење на лицата во Република Северна Македонија на возраст над 67 години е дозволено во временски период од 05:00-12:00 часот во деновите од понеделник до петок, а во сбота од 5:00 - 11:00, додека на лицата на возраст до 18 години, во временски период од 13:00-19:00 часот во деновите од понеделник до петок, а во сбота од 12:00 до 15:00 часот.

СОСТОЈБА СО COVID-19 ВО СВЕТОТ

Согласно последните податоци објавени од [CЗО](#), заклучно со 03.05.2020:

Број на потврдени случаи на глобално ниво – **3.349.786 (82.763 нови)**

Број на смртни случаи на глобално ниво – **238.628 (8.657 нови)**

❖ Европски Регион на CЗО

- ✓ Потврдени случаи – 1.518.895 (27.032 нови)
- ✓ Смртни случаи – 142.667 (2.081 нови)

❖ Регион на CЗО Америка

- ✓ Потврдени случаи – 1.384.641 (44.050 нови)
- ✓ Смртни случаи – 78.409 (6.213 нови)

❖ Источно-Медитерански Регион на CЗО

- ✓ Потврдени случаи – 200.609 (5.618 нови)
- ✓ Смртни случаи – 7.871 (130 нови)

❖ Регион на CЗО Западен Пацифик

- ✓ Потврдени случаи – 151.444 (1.041 нови)
- ✓ Смртни случаи – 6.229 (63 нови)

❖ Регион на CЗО Југо-источна Азија

- ✓ Потврдени случаи – 64.047 (3.557 нови)
- ✓ Смртни случаи – 2.375 (119 нови)

❖ Африкански Регион на CЗО

- ✓ Потврдени случаи – 29.438 (1.064 нови)
- ✓ Смртни случаи – 1.064 (51 нови)

УПАТСТВА И ПРЕПОРАКИ ЗА ЈАВНОСТА

- ✓ За повеќе информации од видот на најчесто поставувани прашања, вистини и митови во врска со корона вирусот можете да прочитате на

<http://wwwIPH.mk/prasanja-i-odgovori-za-korona-virusot/>

- ✓ Општите препораки од СЗО за превенција на болеста можете да ги најдете на следната страна

<http://wwwIPH.mk/preporaki-od-szo/>

- ✓ За препораките за патници кои доаѓаат/ се враќаат од ризични земји во Македонија

<http://wwwIPH.mk/korona-preporaki/>

<http://wwwIPH.mk/preporaki-za-patnici-koi-doagaat-od-rizicni-regioni-so-covid19/>

- ✓ Препораки како да се заштитите себе си

<http://wwwIPH.mk/covid-19-kako-da-se-zastitite-sebesi/>

- ✓ Доколку некој близок има симптоми слични на тие со болеста, можете да го прочитате СЗО упатството за домашно лекување на сомнителните случаи на

<http://wwwIPH.mk/upatstvo-za-ncov/>

- ✓ За упатства за здравствените работници

<http://wwwIPH.mk/posteri-corona-zr-lzo-i-mienje-race/>

<http://wwwIPH.mk/kontrola-na-infekcija-covid19-lzo/>

- ✓ Веб страна на Министерство за здравство поврзано со COVID-19

<http://zdravstvo.gov.mk/korona-virus/>

- ✓ Веб страна Владата на РСМ поврзано со COVID-19

<https://vlada.mk/covid19>

ИНФОРМАЦИЈА ЗА ЈАВНОСТА

Лицата кои имаат симптоми на грип или симптоми слични на грип (покачена температура над 38°C, треска, отежнато дишење, болки во градите, сува кашлица и др.), од страна на избраниот лекар прво да се прашаат за историја на патување во странство и можен контакт со потврден случај. Избраниот лекар закажува термини за тестирање.

Само доколку лицето со симптоми патувало во земја со висок ризик или среден ризик или имал контакт со потврден случај да се упатува да се јават на бесплатниот телефонски број за прашања поврзани со коронавирусот.

0800 002 03

Скопје, 04.05.2020

*Сектор за превенција и контрола на заразни болести
Институт за јавно здравје*